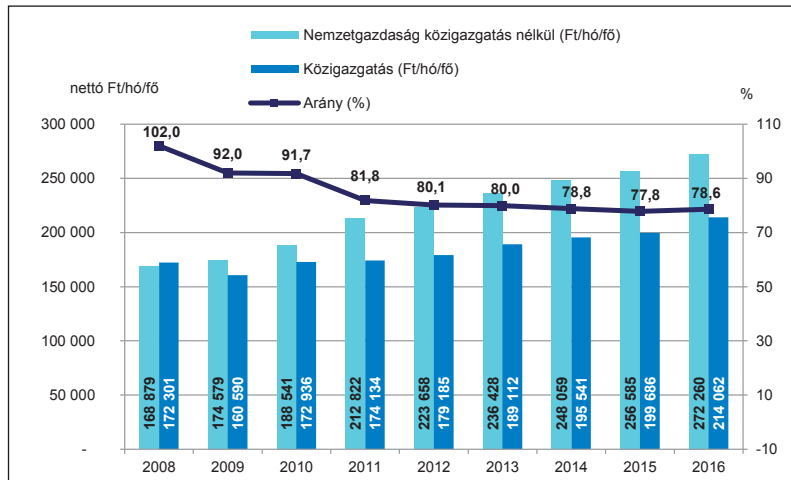

H.3.1. A közigazgatásban alkalmazásban álló szellemi foglalkozásúak nettó átlagkeresetének viszonyítása a versenyszféra átlagkeresetéhez

Az indikátor a közigazgatáson belüli humán-erőforrás-gazdálkodás hatékonyságát méri azáltal, hogy a havi illetményátlagokat vetíti rá a versenyszféra által foglalkoztatottak kereseti mutatóira. A munkavégzés jellege szerinti bontás alapján csak a szellemi foglalkozásúak kereseti adatait vizsgáljuk, tekintettel arra, hogy a közigazgatásban az árnyuk több mint 90%.

A versenyszféra esetében a nettó kereseti adatokra a kormányzat közvetlenül leginkább az adóztatáson és a bérminimumon keresztül lehet hatással, míg a közigazgatás esetében a keresetek alakítása teljes mértékben a kormányzat döntésétől függ, tekintettel arra, hogy ezt jogszabály rögzíti és a forrásokat a költségvetés finanszírozza. A stratégiai alapokon nyugvó és hatékony állami működéshez képzett és szakmailag elhivatott alkalmazotti rétegre van szükség a közigazgatás minden területén.

A közszféra kereseti adatai 2008 kivételével minden évben a versenyszféra értékei alatt maradnak. Ez egyfelől a gazdaságosság és a hatékony közpénzfelhasználás irányába mutat, másfelől az európai közszolgáltatások kedvezőtlen demográfiai folyamatok hatására egyre nagyobb figyelmet fordítanak a közszféra és benne a közigazgatás mint munkáltató pozitív imázsának, versenyképességének növelésére. Ennek értelmében az indikátorra két egymásnak feszülő érdek is hat. A konvergáló kereseti adatok esetében egyrészt a közigazgatás munkaerőpiaci versenyképessége, másrészt a munkaerőpiaci viszonyoknak megfelelő bérköltségek viselése is egyaránt biztosítható.

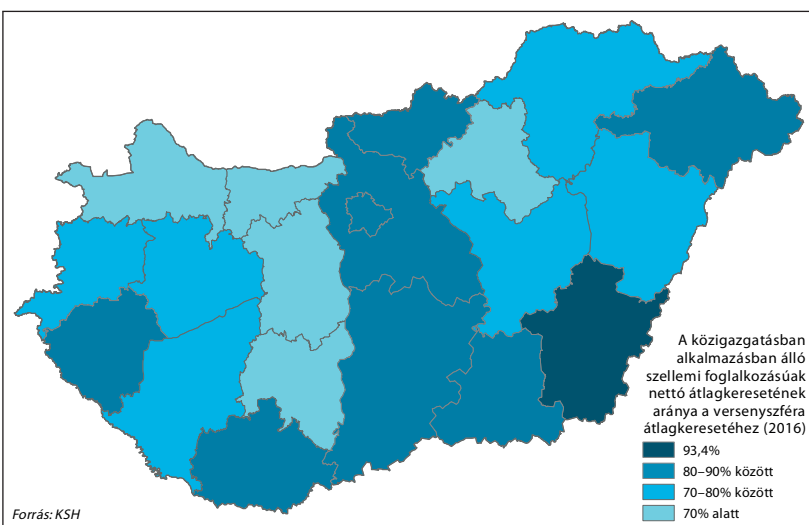

A keresetek adókedvezmények figyelembevétele nélkül érvényesek

Forrás: KSH

Az arányszám 2008 óta jelentős – mintegy 25 százalékpont – csökkenést mutatott egészen 2015-ig, ami ugyan hatékonyabb közpénzfelhasználást mutat, viszont negatív hatással van a közigazgatási karrier munkaerőpiaci versenyképességére. Az utóbbi évben a stagnálást követően némi elmozdulás állapítható meg, azonban a tényleges pozitív hatások eléréséhez indokoltnak látszanak további bérfelzárkóztatási intézkedések. Módszertani aspektusból érdemes megjegyezni, hogy míg a közigazgatás esetében az értékek a tényleges kereseti adatokat tükrözik, addig a versenyszféra esetében a szürkefoglalkoztatás (zsebbe is történő fizetés) torzítja a képet. Ez alapján vélelmezhető, hogy a két szféra valós keresetei között még jelentősebb a különbség a kimutatásban szereplőnél.

A közigazgatáson belüli kötött bértábla miatt viszonylag korlátozottabban jelennek meg a munkaerőpiacra jellemző regionális bérkülönbségek, kivéve a magasabb bérkategóriájú központi igazgatási szerveknek helyt adó Budapestet. Területi aspektusból tehát a térképen látható diszparitás leginkább a versenyszféra eltérő kereseti adataiból származik (a budapesti kiugró adatokat nem számítva 35% az eltérés Békés és Komárom-Esztergom megye jövedelmi átlaga között). A két foglalkoztatási szféra közötti eltérés kapcsán megjegyzendő, hogy Budapesten az átlagnál kisebb a különbség a már említett központi szervek magasabb bérezése miatt, Győr-Moson-Sopron megyében a legnagyobb a versenyszektor bérelőnye, míg Békés az egyetlen olyan megye, ahol a költségvetési szféra keresete meghaladja a nemzetgazdasági átlagot.

Az emelkedő bérszínvonal ellenére a szellemi foglalkozásúak fizetése még mindig jelentősen alacsonyabb a közigazgatásban, mint a versenyszférában, de területileg eltérő mértékben.